অধ্যায় ১৩ ঃ চুটিগল্প

অধ্যায় গাঁথনি

13.1 উদ্দেশ্য
13.2 পৰিচয়
13.3 চুটিগল্পৰ সংজ্ঞা আৰু প্ৰকৃতি
13.4 চুটিগল্পৰ উদ্ভৱ
13.5 উপন্যাস আৰু চুটিগল্প
13.6 চুটিগল্পৰ বিষয়বস্তু
13.7 চুটিগল্পৰ ৰচনাৰীতি
13.8 চুটিগল্পৰ উপাদান
13.9 চুটিগল্পৰ শ্ৰেণীবিভাজন
13.10 অধ্যায়টিৰ পৰা আমি কি শিকিলোঁ
13.11 অধিক জানিবলৈ
13.12 অগ্ৰগতিৰ খতিয়ান
13.13 আৰ্হি প্ৰশ্ন

১৩.১ উদ্দেশ্য

এই অধ্যায়টো অধ্যয়ন কৰি আপুনি —

- চুটিগল্পৰ সংজ্ঞা আৰু প্ৰকৃতি নিৰূপণ কৰিব পাৰিব
- চুটিগল্পৰ উদ্ভৱ কেনেদৰে হ'ল সেয়া বৰ্ণনা কৰিব পাৰিব
- উপন্যাস আৰু চুটিগল্পৰ পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰিব পাৰিব
- চুটিগল্পৰ বিষয়বস্তুৰ লগত পৰিচিত হ'ব
- চুটিগল্পৰ ৰচনাৰীতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিব পাৰিব
- চুটিগল্পৰ প্লট, চৰিত্ৰ, ঐক্য, সংলাপ আৰু পৰিৱেশ সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা আগ বঢ়াব পাৰিব
- চুটিগল্পৰ শ্ৰেণীবিভাজন কৰিব পাৰিব।

১৩.২ পৰিচয়

ইয়াৰ আগৰ অধ্যায়টোত আপুনি সাহিত্যৰ এটি প্ৰধান ধাৰা উপন্যাস সম্পৰ্কে বহলাই আধ্যয়ন কৰিলে। এইটো অধ্যায়ত সাহিত্যৰ আন এটি উল্লেখযোগ্য ধাৰা 'চুটিগল্প' সম্পৰ্কে আপুনি অধ্যয়ন কৰিব। চুটিগল্প বৰ্তমান যুগৰ সাহিত্যৰ এটি জনপ্ৰিয় শাখা। কবিতা, নাটক,

লক্ষণ। দ্বিতীয়তে, চুটিগল্পৰ বিষয়বস্তু মাত্ৰ এটাই হ'ব লাগিব; যিটোক সীমাবদ্ধ পৰিসৰৰ মাজতে সম্পূৰ্ণৰূপে ফুটাই তুলিব পাৰিব লাগিব। 'গল্পটোৰ ৰূপৰেখা সুস্পষ্ট হ'ব লাগিব, সুসামঞ্জস্য হ'ব লাগিব আৰু পূৰ্ণাঙ্গও হ'ব লাগিব অথচ সামান্য অনাৱশ্যকীয় কথাও থাকিব নালাগিব।' তৃতীয়তে, গল্প-ৰচনাত ঐক্যবোধ উপলব্ধি কৰিব লাগিব- এই ঐক্য হ'ব উদ্দেশ্যৰ (motive), লক্ষ্যৰ (purpose), কৰ্মৰ (action) আৰু প্ৰতীতিৰ (impression)। এই ঐক্য ৰক্ষাৰ কাৰণে চুটিগল্পৰ মাত্ৰ একেটাই বক্তব্য বিষয় থাকিব লাগিব। চতুৰ্থতে, চুটিগল্পৰ বক্তব্য বিষয় বা বিষয়বস্তু যিকোনো হ'ব পাৰে। উদাহৰণস্বৰূপে, যি কোনো নাটকীয় ঘটনা বা পৰিবেশ, যি কোনো দৃশ্য, ঘনিষ্ঠভাৱে সম্পৰ্কিত ঘটনাপুঞ্জ, চৰিত্ৰৰ কোনো এটা দিশ, সামান্য অভিজ্ঞতা, জীৱনৰ কোনো দিশ বা কোনো নৈতিক সমস্যা— এনেকুৱা অসংখ্য বিষয় লৈ চুটিগল্প ৰচিত হ'ব পাৰে। চুটিগল্পৰ আৰম্ভণি আকস্মিক আৰু সমাপ্তি নাটকীয় হোৱা বাঞ্ছনীয়। পৰিসমাপ্তি হ'ব লাগে অসমাপ্ত; যেন 'শেষ হৈয়ো শেষ নহ'ল'— এনে ধৰণৰ। গল্পই পূৰ্ণ পৰিণতি লাভ কৰিব লাগিব, কেৱল সি দান কৰা ভাবধাৰাৰ প্ৰবাহ অব্যাহত হৈ থাকিব।

মুঠতে, অতি সহজকৈ ক'বলৈ হ'লে প্লট, চৰিত্ৰ, ঐক্য, পৰিবেশ প্ৰভৃতি পৰস্পৰ নিৰ্ভৰশীল উপাদান কেইটামানেৰে গঠিত উপন্যাস নাইবা উপন্যাসিকাৰ সমগোত্ৰীয়, কিন্তু এইবোৰতকৈ সাধাৰণতে চুটি এক সংক্ষিপ্ত তথা সংহত গদ্য কাহিনীয়েই হ'ল চুটিগল্প। বৰ্তমান আংগিকৰ ন ন প্ৰয়োগৰ ফলত ই স্বকীয় ৰূপ লাভ কৰিছে। ভাব আৰু ৰূপৰ ফালৰ পৰা সাহিত্যৰ অন্যান্য বিভাগবোৰৰ পৰাই সম্পূৰ্ণ পৃথক অভিনৱ সৃষ্টি।

অগ্ৰগতি নিৰীক্ষণ

প্ৰশ্ন নং ১ ঃ "চুটিগল্প চুটি হ'বই লাগিব। দীঘলকৈ লিখা চুটিগল্প পাবলৈ নাই।"— কথাষাৰ সঁচানে?

.....

১৩.৪ চুটিগল্পৰ উদ্ভৱ

গল্পৰ প্ৰতি মানুহৰ এক প্ৰীতি অতীতৰ পৰা লক্ষ্য কৰা যায়। আদিম সমাজত মানুহে চুটি চুটি কাহিনী সাজি সাজি কৈছিল। লেখন কলা আৱিষ্কাৰ হোৱাৰ পাছত সেইবোৰ সজাই পৰাই লিখিছিল। পৃথিৱীৰ প্ৰাচীনতম গল্পবোৰ হয়তো মানুহৰ বাস্তৱ অভিজ্ঞতাৰ বৰ্ণনাৰপৰা সৃষ্টি হৈছিল নাইবা কাল্পনিক আছিল। চিকাৰজীৱী আদিম মানৱে কিজানি চিকাৰৰ পৰা উলটি আহি নিজৰ তিৰোতা, ল'ৰা-ছোৱালীৰ আগত দিনটোৰ অভিজ্ঞতাৰ কথা বৰ্ণনা কৰিছিল আৰু এনেকৈয়ে পৃথিৱীৰ প্ৰাচীনতম গল্পৰ জন্ম হৈছিল। ছমাৱচেট মমে কৈ যোৱা এষাৰ কথা এইখিনিতে উল্লেখ কৰিব পাৰি। তেওঁ লিখিছে — 'গল্প কোৱাটো মানুহৰ স্বভাৱজাত ধৰ্ম; মই ভাবোঁ, কোনোবা এদিন নিশা যেতিয়া চিকাৰৰপৰা অহাৰ পিছত খোৱা বোৱা শেষ কৰি গুহাৰ ভিতৰত জুইৰ

বাবে পাঠকে উদ্‌গ্রীৰ হৈ বাট চাই থাকিবলগীয়া হয়। এই অসুবিধা আঁতৰোৱাৰ একমাত্ৰ উপায় হ'ল চুটি অথচ স্বয়ং সম্পূৰ্ণ কাহিনী আলোচনীত প্ৰকাশ কৰা। এনে ৰচনাৰ প্ৰয়োজন বৃদ্ধি পোৱাৰ লগে লগে বহুতো লেখকে চুটিগল্প লেখিবলৈ ধৰিলে আৰু এই বিষয়ে নানান চিন্তা-চৰ্চাও আৰম্ভ হ'ল। ইয়াৰ কৰ্মৰ ওপৰতো পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা চলিল আৰু অতি কম সময়ৰ ভিতৰতে চুটিগল্পই সাহিত্যৰ দৰবাৰত এখন সুকীয়া আসন লাভ কৰিবলৈ সমৰ্থ হ'ল।' এই প্ৰসঙ্গতে উল্লেখ কৰিব পাৰি যে আমাৰ অসমীয়া ভাষাতো আলোচনীৰ পাততেই চুটিগল্পই প্ৰসাৰ লাভ কৰিছিল। আনকি *আৰাহন* আৰু *ৰামধেনু* এই দুখন আলোচনীৰ নামেৰে অসমীয়া গল্পসাহিত্যৰ দুটা যুগৰো নামকৰণ কৰা হৈছে।

জানি থোৱা ভাল

চুটিগল্প নামটো প্ৰথম অৱস্থাত ব্যৱহৃত হোৱা নাছিল। ' জাৰ্মানীত E.T.W. Hoffman এ 1814–1821-ৰ ভিতৰত প্ৰকাশ কৰা আখ্যানসমূহক Tales বুলি কৈছিল। আমেৰিকান চুটিগল্পৰ জনক *Washington Irving*-এ 1814-খ্ৰীঃত প্ৰকাশ কৰা তেওঁৰ গল্পৰ সংকলনটিৰ নাম দিছিল *The Sketch Book*। আন এগৰাকী গল্পলেখক Edgar Allan Poe এ তেওঁৰ গল্পসমূহক Tales বা Articles বুলিছিল।'

অগ্ৰগতি নিৰীক্ষণ

প্ৰশ্ন নং ২ ঃ চুটিগল্প কোন শতিকাৰ সৃষ্টি?

.....

১৩.৫ উপন্যাস আৰু চুটিগল্প

উপন্যাস আৰু চুটিগল্প দুয়োবিধ সমগোত্ৰীয় সাহিত্য। চুটিগল্পৰ স্বৰূপ জানিবলৈকে উপন্যাসৰ লগত ইয়াক ৰিজাই চাব পাৰি। কেইবাশ পৃষ্ঠাৰ উপন্যাস এখন মাত্ৰ চাৰি পৃষ্ঠাত লিখি উলিয়ালেই সি চুটিগল্প নহয়। অৰ্থাৎ চুটিগল্প উপন্যাসৰ ক্ষুদ্ৰ সংস্কৰণ নহয় দুয়োবিধেই পৃথক আৰু পূৰ্ণাঙ্গ সৃষ্টি।

উপন্যাসৰ ক্ষেত্ৰখন বহু বিস্তৃত। ঔপন্যাসিকে প্ৰয়োজন হ'লে তেওঁৰ গ্ৰন্থ ইচ্ছা অনুযায়ী দীঘলীয়া কৰি যাব পাৰে। সীমাৰেখাৰ বাধা তেওঁৰ নাই। সেয়ে উপন্যাসৰ জৰিয়তে মানৰ জীৱনৰ এক পূৰ্ণাঙ্গ চিত্ৰ অংকন কৰিব পাৰি। কিন্তু চুটিগল্প সুসংহত আৰ্ট। গল্প লেখকৰ কল্পনাৰ গতি অবাধ নহয়। 'তেওঁৰ কল্পনা সুসংযত আৰু সুসংগত।' তেওঁ নিজ ইচ্ছানুযায়ী লেখাটি দীঘলীয়া কৰি নি থাকিব নোৱাৰে। সেয়ে চুটিগল্পত জীৱনৰ পূৰ্ণাৱয়ব চিত্ৰ অঙ্কন কৰা সম্ভৱ নহয়। চুটিগল্পৰ ঠেক পৰিসৰে ব্যক্তিৰ জীৱনৰ এটা বিশেষ মুহূৰ্তক আলোকিত কৰে। সেই বাবেই সমালোচকে

অৱশ্যে নির্দিষ্ট পৰিধিৰ মাজত তাৰ বিকাশ সম্ভৱপৰ হ'ব লাগিব। তদুপৰি তাৰ আৰম্ভণি আৰু সম্পত্তি দুয়ো চমকপ্রদ হ'ব লাগিব আৰু হ'ব লাগিব মানৱ মনৰ সূক্ষ্ম ব্যঞ্জনাদীপ্ত।

১৩.৭ চুটিগল্পৰ ৰচনাৰীতি

সাধাৰণতে চুটিগল্প লিখাৰ তিনিটা ৰীতি লক্ষ্য কৰা যায় — 1] প্লট বা কাহিনী এটা লৈ তাৰ সৈতে চৰিত্র কিছুমান সাঙুৰি দিয়া, 2] চৰিত্র এটি লৈ তাক ফুটাই তুলিবলৈ কিছুমান ঘটনা আৰু পৰিস্থিতি বাচি লোৱা, আৰু 3] এটা পৰিৱেশ বাচি লৈ তাক ব্যক্ত কৰি দেখুৱাবলৈ ঘটনাৱলী আৰু চৰিত্রাৱলী সৃষ্টি কৰা। ইয়াৰ পৰা স্পষ্টকৈ ধাৰণা কৰিব পাৰি যে চুটিগল্প কাহিনী প্রধান, চৰিত্র প্রধান আৰু পৰিৱেশ প্রধান এই তিনি ধৰণৰ হ'ব পাৰে। কিন্তু কেতিয়াবা বহু চুটিগল্পৰ ক্ষেত্রত ওপৰৰ বিভাগকেইটা নির্ণয় কৰা টান হৈ পৰে। কাৰণ একেটা গল্পতে আটাইকেইটি লক্ষণে প্রাধান্য বিস্তাৰ কৰিব পাৰে। অর্থাৎ একেটা গল্পই কাহিনী প্রধান হ'ব পাৰে, চৰিত্র প্রধানো হ'ব পাৰে; নাইবা কাহিনী, চৰিত্র আৰু পৰিৱেশ সমান্তৰালভাৱে পৰিৱেশিত হ'ব পাৰে। কিছুমানত আকৌ এই তিনিওটাৰ এটাও নাথাকি কেৱল জীৱনৰ সুখ বা দুখৰ এক বিশেষ মনোভাবেহে মূর্ত হৈ উঠিব পাৰে। কেতিয়াবা আকৌ কেৱল কথাশৈলীয়েই প্রাধান্য লাভ কৰিব পাৰে। মুঠতে প্রাধান্য যাৰেই নহওক লাগে গল্পকাৰে সততে বিষয়বস্তুৰ বৈশিষ্ট্য আৰু সৌন্দর্য পৰিস্ফুট কৰিবলৈ সততে যত্ন কৰে যাতে পঢ়াৰ অন্তত পাঠকৰ মনত গল্পৰ সৌন্দর্যই ছাপ বহুৱাৰ পাৰে।

উল্লেখযোগ্য যে গল্পৰ কথাবস্তু উপস্থাপনৰো কোনো নির্দিষ্ট ৰীতি নাই। চুটিগল্প একোটা সম্পূর্ণ বর্ণনামূলক নাইবা বিশুদ্ধ কথোপকথনমূলক অথবা বর্ণনা আৰু কথোপকথনৰ সমন্বয়ত ৰচিত হ'ব পাৰে। সাধাৰণতে এই তিনিটাৰ ভিতৰত শেষৰটো গল্পকাৰ সকলে অধিক পছন্দ কৰা দেখা যায়।

চুটিগল্পৰ এটা নিজস্ব ৰচনা পদ্ধতি আছে। চুটিগল্প আৰম্ভ কৰা হয় মাজ ভাগৰ পৰা অর্থাৎ বর্ণনাৰে ভাৰাক্রান্ত নকৰি পোনে পোনে প্লটৰ ভিতৰলৈ সোমাই যোৱা হয়। সেইদৰে শেষো কৰা হয় মাজভাগৰ পৰাই। অর্থাৎ চুটিগল্পৰ সামৰণিত লেখকে সকলো সমস্যাৰ সমাধান উল্লেখ নকৰে, পাঠকক বিবেচনা কৰিবলৈ এৰি দিয়ে। একে আষাৰে ক'বলৈ হ'লে অতি দ্রুত গতিত ইয়াৰ সূচনা, পোনচাটেই মূল ঘটনাৰ মাজত সোমাই পৰি সম্পূর্ণৰূপে স্বল্পভাৰী হৈ লেখকে ইঙ্গিতৰদ্বাৰা গল্পটিৰ পৰিসমাপ্তি ঘটায়।

অগ্রগতি নিৰীক্ষণ

প্রশ্ন নং ৫ ঃ মানৱ জীৱনৰ লগত সম্পর্কিত যিকোনো বিষয়েই চুটিগল্পৰ বিষয় হ'ব পাৰেনে?

.....

চৰিত্ৰ একোটাত দিয়া হয়। সেইখিনিৰ মাজেৰে চৰিত্ৰটো উদ্ভাসিত হৈ উঠিব লাগিব।

চুটিগল্পৰ চৰিত্ৰ বিশ্বাসযোগ্য হ'ব লাগে। একোটা গল্পৰ বাবে গল্পকাৰে কল্পনাৰ সহায়ত চৰিত্ৰ সৃষ্টি কৰে যদিও চৰিত্ৰবোৰ বাস্তৱসম্মত হ'ব লাগে। চৰিত্ৰৰ কাৰ্যকলাপ আৰু কথা বতৰা বিশ্বাসযোগ্য হ'লেহে চুটিগল্পই সাৰ্থকতা লাভ কৰে।

- **ঐক্য ঃ** ঐক্য চুটিগল্পৰ প্ৰধান আৱশ্যকীয় উপাদান। চুটিগল্পৰ ঐক্যক তিনিভাগে ভাগ কৰা হৈছে। উদ্দেশ্যৰ ঐক্য (Unity of motive), ঘটনাৰ ঐক্য (Unity of action) আৰু ধাৰণা বা প্ৰতীতিৰ ঐক্য (Unity of impression)। যি উদ্দেশ্য আগত লৈ চুটিগল্প ৰচনা কৰা হয়, সি পাঠকৰ হৃদয় স্পৰ্শ কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা উচিত। 'বিষয়বস্তুৰ অৱতাৰণাৰ উদ্দেশ্যই পাঠকৰ মনত বিশেষ ধাৰণা জন্মাই তুলিব পৰাটোৱেই গল্পৰ উদ্দেশ্য হোৱা উচিত।' ঘটনাৰ ঐক্য বুলিলে বুজিব লাগিব যে চুটিগল্পত এটা ঘটনাৰ বাহিৰে বহুকেইটা ঘটনাৰ অৱতাৰণা বা বৰ্ণনা সম্ভৱ নহয়। গতিকে গল্পৰ আৰম্ভণিৰ পৰা সামৰণিলৈ যিটো ঘটনাৰ অৱতাৰণা কৰা হয়, তাৰ ঐক্য বৰ্তাই ৰাখিব লাগে। ধাৰণাৰ ঐক্য চুটিগল্পৰ প্ৰধান লক্ষ্য। এই লক্ষ্য পূৰণৰ অবিহনে ই কেতিয়াও পঢ়ুৱৈৰ মনত বাঞ্ছিত প্ৰতিক্ৰিয়াৰ সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰে। গল্পৰ মাজত যিটো ঘটনা বা চৰিত্ৰৰ প্ৰকাশ ঘটে সি পাঠকৰ মনত প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিব লাগিব। গল্প এটি পঢ়ি যাওঁতে সময়, স্থান আদিৰ ব্যৱধানে যাতে পাঠকৰ মনৰ পৰা বিষয়বস্তু আঁতৰাই নিব নোৱাৰে তাৰ বাবে গল্পলেখক সজাগ হ'ব লাগে। এইক্ষেত্ৰত লেখকৰ দক্ষতাৰ প্ৰয়োজন।
- **সংলাপ ঃ** চুটিগল্পৰ আন এটি উপাদান হ'ল সংলাপ। যিবোৰ গল্পত কাহিনী বুলিবলৈ বিশেষ একো নাথাকে, তেনেবোৰ গল্পত চৰিত্ৰ একোটাৰ মানসিক দ্বন্দ্ব বা সংঘাত সংলাপৰ সহায়েৰে বৰ্ণনা কৰা যায়। মানুহৰ মনোজগতৰ ভাব অনুভূতি সংলাপৰ জৰিয়তে প্ৰকাশ কৰা সম্ভৱ। কিন্তু সেই বুলি মাত্ৰাধিক সংলাপৰ ব্যৱহাৰে চুটিগল্পৰ সৌন্দৰ্য নষ্ট কৰিব পাৰে। সেয়ে সংলাপৰ প্ৰয়োগৰ ক্ষেত্ৰত গল্পকাৰ সচেতন হোৱা উচিত। যি সকলে কেৱল সংলাপৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি গল্প ৰচনা কৰে, তেওঁলোকে নাটকীয় দৃষ্টিভঙ্গী গ্ৰহণ কৰা দেখা যায়।
- **পৰিৱেশ ঃ** পৰিৱেশে চুটিগল্পক প্ৰাণৱন্ত কৰি তোলে। পৰিৱেশ প্লট আৰু চৰিত্ৰৰ পৰস্পৰ সহায়ক আৰু বহুক্ষেত্ৰত পৰিপূৰক। ঘটনাত বিশেষ একো নাথাকিলেও, চৰিত্ৰই বিশেষ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰিলেও পৰিৱেশ চিত্ৰণে পাঠকক আকৰ্ষণ কৰিবলৈ সক্ষম হয়। কিছুমান গল্পত পৰিৱেশেই প্ৰাধান্য লাভ কৰে। এনে গল্পত প্লট বা চৰিত্ৰ প্ৰধান ৰূপত নাথাকে। গল্পৰ ক'বলগীয়া বিষয় (theme) পৰিৱেশ সৃষ্টিৰ জৰিয়তেই প্ৰকাশ কৰা হয়।

পৰিৱেশে গল্পৰ স্থান আৰু কালৰ আভাস দিয়ে। গল্পৰ কাহিনী বা চৰিত্ৰক বিশ্বাসযোগ্য বা বাস্তৱসম্মত ৰূপত দাঙি ধৰিব পাৰে। আকৌ কেতিয়াবা ইংগিতধৰ্মী বা প্ৰতীকী অৰ্থেৰে গল্পৰ চৰিত্ৰ বা কথাবস্তুক অধিক স্পষ্ট বা তাৎপৰ্যপূৰ্ণ কৰি তুলিবও পাৰে।

গল্পৰ উদাহৰণ।

- **প্ৰকৃতি বিষয়ক ঃ** যিবোৰ গল্পত প্ৰকৃতিক পটভূমি হিচাপে লৈ জীৱনৰ চিত্ৰ অংকন কৰা হয় অথবা প্ৰকৃতি মানুহৰ সুখ দুখৰ কাৰণ বুলি চিত্ৰিত কৰা হয় — সেই শ্ৰেণীৰ গল্পক প্ৰকৃতি বিষয়ক গল্প বোলা হয়। এই শ্ৰেণীৰ গল্পত প্ৰকৃতিৰ বৰ্ণনা সৰস হৈ থাকে। লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ 'কন্যা' এই শ্ৰেণীৰ গল্প।
- **অতি-প্ৰাকৃত ঃ** এই শ্ৰেণীৰ গল্পত অতি-প্ৰাকৃত বা অলৌকিক পৰিৱেশৰ মধুৰ আৱৰণেৰে বক্তব্য বিষয়ক ৰহস্যপূৰ্ণ বা ভয়াবহ অৱস্থালৈ গতি কৰোৱা হয়। ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰৰ 'ক্ষুধিত পাষাণ', বেজবৰুৱাৰ 'স্বৰ্গাৰোহণ' আদি এই শ্ৰেণীৰ গল্প।
- **হাস্যৰসাত্মক ঃ** এই শ্ৰেণীৰ গল্পত হাস্যৰসে প্ৰাধান্য লাভ কৰে। কেতিয়াবা হাস্যৰসৰ মাজেদি ব্যঙ্গভাবে আত্মপ্ৰকাশ কৰে। লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ 'মলক গুইন গুইন', 'ধোঁৱাখোৱা' আদি এই শ্ৰেণীৰ গল্প।
- **মনস্তত্ত্বমূলক ঃ** যিবোৰ গল্পৰ মাজেৰে মানৱচৰিত্ৰৰ অন্তৰ্নিহিত ক্ৰিয়া- প্ৰতিক্ৰিয়া ৰূপায়িত হৈ উঠে, সেইবোৰকে মনস্তত্ত্বমূলক গল্প বোলে। এই শ্ৰেণীৰ গল্পত চৰিত্ৰৰ কাৰ্যকলাপ মনৰ বিভিন্ন পৰ্যায়ত থকা ভাবানুভূতিৰে নিয়ন্ত্ৰিত হয়। ফ্ৰয়দৰ মনোবৈজ্ঞানিক তত্ত্বৰ প্ৰভাৱ এই শ্ৰেণীৰ গল্পত সততে লক্ষ্য কৰা যায়। অসমীয়া সাহিত্যত লক্ষ্মীনাথ ফুকন, যোগেশ দাস, আব্দুল মালিক, হোমেন বৰগোহাঞি, লক্ষ্মীনন্দন বৰা আদিৰ গল্প এই শ্ৰেণীৰ।
- **বিজ্ঞানভিত্তিক ঃ** বৈজ্ঞানিক আৱিষ্কাৰৰ আলমত ৰচা কাল্পনিক কাহিনীয়েই বিজ্ঞান ভিত্তিক গল্প। এই শ্ৰেণীৰ গল্প আধুনিক যুগৰ সাহিত্যৰ উল্লেখনীয় সৃষ্টি। পাশ্চাত্য সাহিত্যত এই বিধ গল্প বহুল পৰিমাণে ৰচিত হৈছে যদিও অসমীয়াত এনে গল্পৰ ৰচনাৰ বহুল প্ৰসাৰ দেখিবলৈ পোৱা নাযায়।

১৩. ১০ অধ্যায়টিৰ পৰা আমি কি শিকিলোঁ

- চুটিগল্প উনবিংশ শতিকাৰ সৃষ্টি। সাহিত্যৰ বিশিষ্ট বিভাগ হিচাপে বৰ্তমান যুগৰ চুটিগল্পৰ জনপ্ৰিয়তা অধিক। প্লট, চৰিত্ৰ, ঐক্য, পৰিৱেশ প্ৰভৃতি পৰস্পৰ নিৰ্ভৰশীল উপাদান কেইটামানেৰে গঠিত উপন্যাস নাইবা উপন্যাসিকাৰ সমগোত্ৰীয়, কিন্তু এইবোৰতকৈ সাধাৰণতে চুটি এক সংক্ষিপ্ত তথা সংহত গদ্য কাহিনীয়েই হ'ল চুটিগল্প।
- মূলভাব বুলিবলৈ চুটিগল্পৰ আদিৰপৰা অন্তলৈ এটি ভাবকে প্ৰাধান্য দিব লাগে আৰু আৰম্ভণিৰ পৰা শেষলৈকে সন্মিলিত হোৱা ভাবধাৰাৰ গভীৰ ঐক্যৰ আৱশ্যক। উপন্যাস আৰু চুটিগল্প দুয়ো পৃথক শ্ৰেণীৰ সাহিত্য। উপন্যাসৰ জৰিয়তে মানৱ জীৱনৰ এক পূৰ্ণাঙ্গ চিত্ৰ অংকন

12] Hudson, W. H. (1983). *An Introduction to the Study of Literature*. New Delhi: Kalyani Publisers.

১৩. ১২ অগ্রগতিৰ খতিয়ান

১ নং প্ৰশ্নৰ উত্তৰ ঃ মিছা।

২ নং প্ৰশ্নৰ উত্তৰ ঃ ঊনবিংশ শতিকাৰ।

৩ নং প্ৰশ্নৰ উত্তৰ ঃ নহয়।

৪ নং প্ৰশ্নৰ উত্তৰ ঃ সঁচা।

৫ নং প্ৰশ্নৰ উত্তৰ ঃ পাৰে।

৬ নং প্ৰশ্নৰ উত্তৰ ঃ পাৰি।

৭ নং প্ৰশ্নৰ উত্তৰ ঃ লাগে।

১৩. ১৩ আৰ্হি প্ৰশ্ন

ক) বস্তুধৰ্মী প্ৰশ্ন

প্ৰশ্ন ১ ঃ তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখক—

(ক) চুটিগল্প ঊনবিংশ শতিকাৰ সৃষ্টি— কথাষাৰ শুদ্ধ নে অশুদ্ধ?

(খ) কোনগৰাকী গল্পলেখক তেওঁৰ গল্পসমূহক Tales বা Articles বুলিছিল?

(গ) চুটিগল্পৰ প্লট বুলিলে কি বুজে?

(ঘ) Hudson ৰ মতে কি কি বিষয় চুটিগল্পৰ উপজীব্য হ'ব পাৰে?

খ) চুটি প্ৰশ্ন (১৫০ শব্দৰ ভিতৰত উত্তৰ লিখক)

প্ৰশ্ন ১ ঃ চুটিগল্পৰ ঐক্য— এই বিষয়ে এটা টোকা প্ৰস্তুত কৰক।

প্ৰশ্ন ২ ঃ চমুটোকা লিখক —

ক) চুটিগল্পৰ প্লট খ) চুটিগল্পৰ ঐক্য

গ) চুটিগল্পৰ চৰিত্ৰ ঘ) চুটিগল্পৰ ৰচনাৰীতি